

Kottla strand

Bakgrund

Vid Kottlasjöns västsidan byggdes flera sommarvillor under perioden 1880–1910. Utbyggnaden av Skärsättra villastad på 1910-talet medförde att även större villor för permanentboende uppfördes. Anläggandet av Kottla strand på 1980-talet skedde delvis på platsen för äldre villabebyggelse som revs. En utgångspunkt för bostadsområdets tillkomst var att man på små tomter skulle anlägga en mer småskalig villabebyggelse som knöt an till befintlig äldre bebyggelse vid Kottlasjön. Även om husen var fabriksstillverkade eftersträvades en omsorgsfull utformning av fasaddetaljer och färgsättning.

Området som anlades 1987–1988 kom att få en enhetlig 1980-talsprägel. Sammanlagt uppfördes 44 hus i tre hustyper – parhus, friliggande villor och små kedjehus. Arkitekter till husen är Bob Karsenbarg och Marek Krajewski.

Av de tre hustyperna dominerar tätt stående men friliggande villor. Bostadshusen är tvåvåningshus som i regel vänder ena gavelfasaden med entré ut mot gatan. Fasadens locklistpanel går helt i 1980-talspastell av grönt, mintgrönt, ljusgrått, ljusblått eller vitt. De flacka sadeltaken har mattmörka betongpannor.

Beskrivning av området

Bland bergsknallar och talldungar på västsidan av Kottlasjön ligger Kottla strand som en väl avgränsad enhet. Bebyggelsen följer en slinga som utgörs av Vinkelvägen och Bertilsbergsvägen.

Beskrivning av bebyggelsen

Kottla strand är en enhetligt utformad grupphusbebyggelse som är mycket homogen och har variationer främst i hustyper, färgsättning och garageplacering. Av de tre hustyperna dominerar tätt stående men friliggande villor. Parhus och små kedjehus förekommer också. Bebyggelsemönstret kännetecknas av att husen är något indragna från gatan men att husfasader och förgårdar, ramar in gaturummet. Spjälstaket avgränsningar tomterna och i huvudsak är husen placerade med gaveln mot gatan, endast enstaka hus har långsidan mot gatan.

Parhus och små kedjehus förekommer mer sporadiskt vid sidan av de dominerande villorna.

Bostadshusen är tvåvåningshus av trä på betongsockel. Färgsättningen av fasadens locklistpanel går i 1980-talets färger såsom grönt, mintgrönt, ljusgrått, ljusblått och vitt. Fasaddetaljer inklusive alla fönster, listverk, takfotskonsoler och balkonger är vita. Entréernas trädörrar är dock oftare rödmålade eller vita. Fönster är enluftsfönster. Entréer ligger i regel ut mot gatan på gavelfasaden. Sadeltaken täcks av mörka betongpannor.

Förgårdarna i området är små och lummiga, ofta planterade med rönn.

Karaktäristiskt för 1980-talets postmodernistiska arkitektur är bland annat betoningen av en mängd, lite förstorade, exteriördetaljer. Här finns burspråk, korta taksprång, rombiska småfönster, profilerade takfotskonsoler, gavelspetsprydnader, små skärmtak samt öppna balkonger på smala stolpar över entrén. Enstaka takkupor med spetsig takform förekommer. Husens exteriörer är fortfarande mycket ursprungliga sedan 1980-talet. Endast enstaka mindre tillbyggnader har skett.

Garagen tar stor plats i området och är fristående, vidbyggda eller i form av dubbelgarage. De är envåningsbyggnader som exteriört följer bostadshusens utformning.

Garagen är gavelställda och är antingen fristående, vidbyggda eller dubbelgarage.

Sammanfattande värdering

Kottla strand utgör en särskilt värdefull kulturmiljö. Området består av en enhetligt utformad grupphusbebyggelse från 1980-talet som väl återspeglar en tidsepok på Lidingö som är mindre exploateringsintensiv än tidigare decennier. Området är ett exempel på då rådande bostadsideal, samhällsplanering och postmodernistiska arkitektur. Det tydligt avgränsade bostadsområdet utgör en genomtänkt och välbevarad helhet och är ett av få bostadsområden som anlades under 1980-talet på Lidingö.

Karaktärsdrag

- Fin inpassning i terrängen.
- Enhetligt utformad grupphusbebyggelse med postmodernistisk prägel.
- Individuella variationer främst i hustyper, färgsättning och garageplacering.
- Friliggande villor, men även parhus och kedjehus förekommer.
- Bostadshusen är lätt indragna från gatan med gavelfasad och entré mot gatan.

- Bostadshus av trä i två våningar med panelklädda fasader målade i en 1980-tals palett i grönt, mintgrönt, ljusgrått, ljusblått och vitt.
- Fasaddetaljer inklusive alla fönster, listverk, takfotskonsoler och balkonger är vita.
- Röd- eller vitmålade entrédörrar i trä.
- Fönster är enluftsfönster.
- Sadeltaken belagda med mörka betongpannor.
- Förgårdar med planteringar och spjälstaket ramar in gaturummet.
- Karaktäristiska exteriördetaljer såsom burspråk, korta taksprång, rombiska fönster, profilerade takfotskonsoler, gavelspetsprydnader, skärmtak, balkonger på smala stolpar över entrén samt enstaka takkupor.
- Fristående, vidbyggda eller dubbelgarage, ofta gavelställda mot gatan.
- Hög grad av ursprungliga exteriörer.

Råd och rekommendationer

Syftet med råd och rekommendationer är att de ska ge inspiration och vägledning kring hur fastighetsägare kan tänka kring förvaltningen av sin fastighet för att de värden som karaktäriserar området ska bevaras. De är också ett stöd vid handläggning av bygglovs- och planärenden för staden. De råd och rekommendationer som ges är inte juridiskt bindande.

Förutom vad som anges i Lidingös kulturmiljöprogram Del 1 gällande vård och underhåll av byggnader ges följande råd:

- Områdets enhetliga karaktär bör bibehålla sin utformning avseende byggnadernas placering på tomten, volymverkan, fasadmaterial och färgsättning.
- Byggnaders ursprungliga arkitektoniska uttryck bör bevaras och vara vägledande vid underhållsarbeten.
- Ursprungliga delar och detaljer såsom panelklädda fasader och fasaddetaljer, ursprungliga fönster, listverk och balkonger, entrédörrar i trä och sadeltak belagda med mörka betongpannor bör bevaras.
- Ursprunglig färgsättning på fasader, snickerier, entrédörrar och balkonger har en sammanhållande verkan och bör inte ändras.
- Grönska i form av förgårdar och planteringar bör bevaras. Äldre träd bör inte fällas om det inte är nödvändigt av naturvårdsskäl. Träd som måste tas ned bör ersättas.
- Tomternas förgårdar och grönytor med bland annat rännar bör bevaras.